

WENSENBUNDEL
MILIEU EN NATUURVERENIGINGEN
GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN
OUDENAARDE 2006

A. Energie

1. Verlichting monumenten 's nachts

We kunnen begrijpen dat het sfeer of prestige geeft om de monumenten 's avonds te verlichten, maar het is een verspilling om dat dag en nacht te laten branden. Moet de Walburgatoren 's ochtends om 7.00 u verlicht zijn? Wij stellen voor de verlichting 's avonds om 11.00 u te doven en op zaterdagochtend om 01.00 u.

2. Energie-audits bij particulieren

Uitvoeren van energie-audits bij particulieren. Inwoners met verbouwplannen krijgen een cheque voor drie uren persoonlijk advies voor duurzaam bouwen en verbouwen. De MAW van het Gentse Milieufront sloot al contracten af met Gent, Destelbergen, Merelbeke, Oosterzele, Wachtebeke en Sint-Niklaas. De prioriteit moet uitgaan naar sociale woonwijken. Er kan hieraan een actie gekoppeld worden door het aanbieden van tochtstrips-spaarlampen-radiatorfolie-spaardouchekop zoals in een succesvolle actie in Leuven gebeurde. Het oprichten van een energiedienst kan een volgende logische stap zijn

3. Energieprestatienorm voor eigen gebouwen.

Wij wensen dat de stad zich engageert zich om de normen die gelden voor woningen ook en versterkt toe te passen voor de eigen gebouwen, zowel bij nieuwbouw als bij verbouwingen. Een E-norm van 50 moet de doelstelling zijn. De bouwonderdelen van een verbouwing moeten, waar het technische mogelijk is, worden uitgevoerd met de isolatiewaarde die geldt bij het concept van een E50-woning.

4. Lage-energiewoningen

Wij stellen voor dat de stad een premie van 3750 Euro toekent wanneer iemand een lage energiewoning realiseert. Vanaf 01.01.06 gelden voor nieuwe woningen de nieuwe E-normen. E 100 is een minimum, E 50 is een lage energiewoning. De voorgestelde premie dekt ongeveer 20 à 30% van de kosten. Meer info op:

<http://www.energiesparen.be/energieprestatie/particulier.php>

5. Windturbines

Wij stellen voor dat er twee windturbines komen op het industrieterrein de Bruwaan. Dat kan naar het voorbeeld van Wase Wind cvba

(<http://www.wasewind.be/>) of van Ecopower cvba

(<http://www.ecopower.be/>). De plaatsing dient rekening te houden met de trekvogelroute.

6. Groene stroom

Wij stellen voor dat de stad 100 % groene stroom aankoopt. De Provincie Oost-Vlaanderen kocht reeds 100% groene energie. De gemeente kan hier haar trekkersrol op zich nemen. De prijs voor groene stroom kan bij de huidige regeling (groene stroomcertificaten + Elektriciteitsdecreet van 17 juli 2000: verplichting elektriciteitsleveranciers bepaald percentage van hun elektriciteitsleveringen uit hernieuwbare energiebronnen te betrekken) aan dezelfde prijs als grijze stroom worden aangeschaft.

B. Mobiliteit

De Fietsersbond Oudenaarde vraagt aan het stadsbestuur een beter beleid voor functioneel fietsen. Zij dringt er op aan om meer overleg te organiseren met bevolking en verenigingen. Concreet houdt dit o.a. het volgende in:

7. Vertegenwoordiging in commissies

Wij wensen dat het stadsbestuur de Fietsersbond Oudenaarde een vertegenwoordiging in de Stedelijke Verkeerscommissie en in de Begeleidingscommissie bij het Mobiliteitsplan geeft. Meer aandacht voor veilig en comfortabel fietsen naar werk, winkel en school is daardoor gegarandeerd.

8. Fietsknelpuntennetwerk

Wij vragen dat het stadsbestuur het meldpunt voor fietsknelpunten verbetert: een centrale persoon of dienst en een vaste procedure voor antwoorden op en opvolgen van de klachten en meldingen.

Veilig en comfortabel fietsen naar het werk, school of winkel. Wij vragen het volgende:

9. Station Oudenaarde en Eine

Het stadsbestuur neemt initiatieven om bij de stations van Eine en Oudenaarde degelijke fietsstallingen te voorzien. Bij het station van Eine is het type in orde, maar ontbreekt de beschutting tegen de regen. Een uitbreiding van het aantal overdekte fietsstallingen die fietsvriendelijk en veilig zijn aan de bushaltes dringt zich op.

10. Zone 30

Zoals voorzien in het Mobiliteitsplan van 2002 en in het Verkeersplan van 1991 zorgt het stadsbestuur voor levendiger kernen door te investeren in veiliger woonkernen en woonwijken door bijvoorbeeld zone 30 in te richten.

11. Fietsring

De Fietsersbond Oudenaarde vraagt de afwerking, de sluiting van de fietsring, met o.a. de fietsdoorsteek achter de scholen in de Hoogstraat. Dit is trouwens in het Mobiliteitsplan voorzien.

12. Vrijliggende fietspaden

Het stadsbestuur voorziet de aanleg van vrijliggende fietspaden waar het Mobiliteitsplan dit gepland heeft.

13. Functionele fietsassen

Het stadsbestuur organiseert veilige en comfortabele aanrijroutes voor fietsers naar scholen, winkels en centra. Functionele fietsassen vanuit het centrum naar de deelgemeenten: Deze assen zijn vooral bedoeld voor de schoolgaande jeugd en voor de korte verplaatsingen. De assen zijn bij voorkeur verkeersvrij en vermijden grote omwegen. Er worden extra voorzieningen voor de fietsers voorzien: aanleg fietspad, aanleg en bewaring landschapselementen: voorbeelden van deze wegen zijn: Sompelstraat, Spoorweglaan, Maarkebeek (Oudenaarde-Maarkedal);

C. Natuur

14. Aankoop natuurgebieden

De stad legt een jaarlijks budget vast voor subsidie van aankopen van N-gebieden voor natuur- en milieuverenigingen. Na 27 jaar gewestplan waarin woonzones en industrieterreinen werden gerealiseerd, mogen de N-gebieden aan de beurt komen. Aan de subsidie hangen gebruikelijke voorwaarden vast i.v.m. bestemming en aankooprijzen.

15. Ondersteuning natuurgebieden

Minimaal verwachten wij substantiële steun voor ALLE natuurgebieden in Oudenaarde (dus niet enkel voor het Bos t'Ename en de Heurnemeersen, maar ook voor de Langemeersen, de Rooigembeekvallei en de Maarkebeekvallei)

16. Gemeentelijke Natuurontwikkelingsplannen (9 september 1998)

In het kader van de uitvoering van het GNOP verwachten wij vanwege de stad eigen initiatieven in de nog niet beschermde natuurgebieden. Ondermeer:

- a. een beleid voor bosuitbreiding rond het Koppenbergbos
- b. opstart van een ecologische opwaardering van het gebied Zoetebeek-Oossebeek vb. door aanplant en uitbreiding van KLE
- c. herstel van de waterhuishouding in de Langemeersen door natuurtechnische ingrepen, die verdroging opheffen

17. Stedelijke groengebieden

Wij vragen dat de stad de hoofdfunctie natuur met natuurgerichte recreatie bekrachtigt wordt waar het verantwoord is in de eigen stedelijke groengebieden Speibos, Vestingen, Steenbergbos. Het verderzetten en optimaliseren van het natuurbeheer in deze gebieden, evenals op de OCMW-gronden bij de Delhaize, waar het Moeraskartelblad nog een kans heeft, is uiteraard de praktische uitwerking hiervan.

18. De Donkvijver

1/3 van de Donkvijver en aangrenzend gebied (de oever en de spontane bebossing) voor natuurontwikkeling voorbehouden. Momenteel neemt harde recreatie de overhand op en rond de Donkvijver en dit zal met de uitbreiding van de verblijfsruimte nog meer druk geven. Rust voor watervogels is vrij essentieel. Dit plan is uit te werken in functie van de seizoenen. 's Winters meer ruimte voor watervogels, 's zomers meer voor watersport.

D. Water & Bodem

19. Afkoppeling regenwater

Wanneer de straten en rioleringen nu vernieuwd worden, dan worden er twee rioolbuizen gelegd: een voor het regenwater en een voor het afvalwater. In de buis voor het regenwater komt nu zo goed als alleen het regenwater van de straat en toevallig de dakafvoer van een woning als de regenpijp aan de straatkant zit. Zo raken we niet verder dan een semi-gescheiden stelsel omdat er enkel gewerkt wordt vanaf de rooilijn. Door een intensievere individuele begeleiding, huis aan huis, kan de afkoppeling nog beter. Wij stellen dat door begeleiding en financiële ondersteuning van de stad, de bewoners ertoe gebracht kunnen worden om bij werken regenwater en afvalwater ook gescheiden aan te bieden. Dat zou dan betekenen dat de afvoer van de regenput of het dak rechtstreeks naar de rooilijn wordt gebracht. Nu komt regenwater en afvalwater samen voor de rooilijn op het perceel en wordt het niet gescheiden aangevoerd naar gescheiden stelsel.

20. Kleinschalige waterzuivering

Wij vragen dat het gemeentebestuur zich engageert om in de planning voor de afvalwaterbehandeling het lozingspunt Bagettestraat in het Gootje te Volkegem prioritair aan te pakken en de vele diffuse lozers langs de Spendelos en Blote. Dit kadert in de herwaardering van het Riedekensbeek-Middelgracht-Rietgracht-systeem. Het natuurinrichtingsproject Bos t'Ename-Volkegembos beschrijft in dit verband de mogelijkheid om weer opwaartse migratie van vissen vanuit de Schelde mogelijk te maken. Zuiverder beekwater is hiervoor een belangrijke voorwaarde.

21. Erosiebestrijding

Wij wensen dat de stad natuurgebieden en reservaten tegen inspoeling van bodemdeeltjes en meststoffen vanuit hoger gelegen gebieden tegenhoudt. Op de hellingen liggen er voor de natuur interessante stukken. In die gebieden spoelen door erosie op de hoger gelegen gebieden deeltjes en meststoffen in. Bramen en brandnetel zijn daar duidelijke sporen van. In de erosieplannen moeten er ook maatregelen komen om dit te verhinderen. Ook het inspoelen in holle wegen zou de stad moeten verhinderen. Typevoorbeeld: de "Holleweg" in Mater.

E. Geluid

22. Schrikkanonnen

Wij stellen voor dat er een gemeentelijk reglement op schrikkanonnen komt. Het toenemende aantal schrikkanonnen zorgt voor lawaaioverlast. Een controleerbaar reglement dringt zich op. De controle van de frequentie en het naleven van het tijdstip is naderhand prioritair. Er zijn bovendien alternatieven: (<http://users.skynet.be/jos.steemans/index.htm>) (b.v. bijlage 3)

23. Geluidswering N60

Een geluidswering langs de N 60 dringt zich meer en meer op. De stad neemt de nodige stappen bij de Vlaamse Overheid om dit aan te vragen.

F. Ruimtelijke ordening

24. Optimaal gebruik van (bestaande) industrieterreinen

a. We vragen een heffing op leegstaande industriepanden:

<http://www2.vlaanderen.be/ned/sites/ruimtelijk/bedrijfsruimten/startpagina.htm>
!

b. We vragen een heffing op niet-bebouwde gronden industriegebied:

http://www.zele.be/bel_nietbebgronden_industrie.doc

c. We vragen dat de stad promotie maakt voor de provinciale subsidie voor duurzame inrichting van industrieterreinen: actie 3.1.10 van het

milieujaarprogramma 2005: <http://www.oost-vlaanderen.be/docs/nl/kj/581rptactiesmjp2005goedgekeurd.pdf> (blz.111)

25. Stadsinbreiding

Stopzetten van de dorps- en stadsuitbreiding. Uit de inventaris van de slapende percelen blijkt er ook binnen de stad en binnen de dorpen nog slapende bouwpercelen zijn. We vragen het stadsbestuur om die percelen aan te laten spreken, eerder dan nieuwe oppervlakten aan te wenden voor bebouwing. Ook moet de stad de eigen percelen te koop aanbieden. Zodoende worden ook de prijzen getemperd.

26. Opwaardering lege ruimtes boven winkels

We vragen dat het stadsbestuur promotie maakt voor het wonen boven winkels. Vaak staan de verdiepingen erboven leeg. De woonfunctie van die verdiepingen opnieuw invoeren zou de levendigheid van het centrum bevorderen. Dat kan gebeuren via subsidies en bouwvergunningen.

G. Afval

27. Containerpark

Ontmoedigen van afvalstromen naar het containerpark door beperkt aantal beurten in te voeren, cfr Gent. Veel afval komt van andere gemeenten waar het containerpark gratis is. Afspraken met andere gemeenten voor het opmaken van een éénduidig reglement dringen zich op. Een ontmoedigingsbeleid voor wegwerpverpakking uitstippelen.

H. Duurzaam beleid van onderuit

28. Fietsen naar Kyoto

Steden en gemeenten geven het goede voorbeeld: hun personeel fietst twee maanden lang zoveel mogelijk kilometers bijeen. Bepaalde steden en gemeenten gaan verder en roepen de bedrijven op hun grondgebied op om ook massaal voor de fiets te kiezen. (Zie bijlage 4) Zottegem doet al mee: www.zottegem.be, Sofie Wauters, Markt 1, 9620 Zottegem, Tel. 093646451, deelnemers 41. Wij vragen dat het stadsbestuur contact neemt met de Bond Beter Leefmilieu om dit op het getouw te zetten. (<http://www.bblv.be/campaign.php/22>)

29. Ecoteam op kantoor

Wij stellen voor dat de stad met Ecolife vzw een overeenkomst sluit voor een "Milieugedragsscan op het werk" en het "Ecoteam op het werk".
<http://www.ecolife.be/new2/etw.asp> (zie ook bijlage 1)

30. Actie "duurzame wijk"

De milieuraad krijgt de mogelijkheid om projecten mee op te zetten met wijkbudgetten. Dit kan ze doen aan de hand van een wijkwedstrijd waarmee een duurzaam project wordt beloond en hun plannen met het wijkbudget mogen uitvoeren. Alle wijken kunnen meedoen aan de wedstrijd. Een wijk telt minstens 20 gezinnen. De wijken dienen een A4-blad in met hun voorstel. Voorbeelden van voorstellen kunnen zijn: de aanleg van speelplein met fsc-hout, het voorzien van een vijvertje waarin het regenwater terechtkomt (zie punt 16), aanleg van zonnepanelen op een geschikte plaats waar alle gezinnen groene stroom aan het net leveren, De milieuraad maakt een score op voor het sociale, economische en ecologische aspect van het project. De winnende voorstellen werken hun project verder uit. Zij kunnen uiteindelijk door een vakjury hun begroot project gefinancierd zien. (b.v. bijlage 5)

Bijlagen:

Bijlage 1: Ecoteam op het werk.

EcoTeam op het Werk is een trainingsprogramma gericht op het actief invulling geven aan milieuvriendelijk werken vanuit de medewerkers. Het model is gebaseerd op het 'EcoTeam' model dat in ongeveer 15 landen wordt gebruikt. Ecolife vzw zorgt sinds september 2000 voor de toepassing van het programma voor openbare besturen, organisaties en bedrijven in Vlaanderen.

Het "EcoTeam op het Werk"-model focust de interne milieuzorg van een bedrijf of organisatie op de mens, die met zijn gedrag invloed heeft op het verbruik van energie en materialen. Hierdoor sluit het programma prima aan bij technische maatregelen die vaak al zijn getroffen vanuit een top-down benadering. Door het EcoTeam op het Werk-programma krijgen medewerkers meer begrip voor de maatregelen, waardoor een breder draagvlak ontstaat voor alle aspecten van de interne milieuzorg.

Concreet bestaat het EcoTeam uit een groep van 6 tot 10 collega's. Het Programma bestaat uit een startbijeenkomst en 4 themabijeenkomsten van twee uur. Met behulp van werkmateriaal worden onder begeleiding van een EcoTeam Coach volgende thema's behandeld: afval, energie, papier, verwarming, water, vervoer en aankoopbeleid. Elk thema wordt door één van de teamleden voorbereid. Wie een thema voorbereidt, gaat na wat de huidige stand van zaken in het bedrijf/de organisatie is op het gebied van het specifieke thema. De eerste invalshoek is steeds de eigen werkplek en de eigen werkstijl. Vervolgens wordt nagegaan welke maatregelen in de dienst of de afdeling en in het bedrijf/de organisatie als geheel toegepast kunnen worden.

De coach van het EcoTeam begeleidt het proces, ondersteunt het team bij het vaststellen van de doelstelling, coördineert de rolverdeling en ondersteunt de themavoorbereiders. De gids bewaakt de actielijst, de tijd en de kwaliteit van het programma en maakt een verslag van de bijeenkomsten en de resultaten.

Bijlage 2: de MilieuAdviesWinkel

Destelbergen geeft (ver)bouwers gratis duurzaam bouwadvies.

De gemeente Destelbergen wil zijn inwoners overtuigen van het nut van duurzame bouwtechnieken. Die zijn immers niet alleen voordelig op ecologisch maar vooral ook op financieel vlak. Onder impuls van de dienst Leefmilieu biedt het gemeentebestuur daarom bouwers en verbouwers zogenaamde **bouwadviescheques** aan. Elke cheque is goed voor **drie uur gratis duurzaam bouwadvies van de MilieuAdviesWinkel**.

De bouwadviescheque geldt enkel voor particulieren met bouw- of verbouwplannen op het grondgebied Destelbergen. De cheque is terug te vinden in de folder "Duurzaam bouwen in Destelbergen - Bouwadviescheque" en kan afgehaald worden in het gemeentehuis (dienst Leefmilieu of Stedenbouw), het dienstencentrum Heusden of in de openbare bibliotheken.

Na een afspraak met de MilieuAdviesWinkel en met een ingevulde bouwadviescheque en een kopie van de eigendomsakte krijgt de (ver)bouwer drie uur (eventueel ook opsplitsbaar in drie schijven van elk één uur) gratis duurzaam bouwadvies. Aan de hand van de bouwplannen, schetsten, foto's stelt de MilieuAdviesWinkel een **persoonlijk planadvies op voor de meest energie- en milieuvriendelijke bouwoplossingen**.

De MilieuAdviesWinkel is een permanent infoloket voor alle mogelijke vragen rond duurzaam bouwen, verbouwen, leven, wonen, consumeren. De MilieuAdviesWinkel richt zich in de eerste plaats tot bouwers of verbouwers. Niet zonder reden want bij een nieuwbouw of verbouwing heeft elke beslissing zowel bij het ontwerp als bij de uitvoering meteen gevolgen op ecologisch én financieel vlak. Denk bijvoorbeeld maar de keuze van de hoeveelheid isolatie, de kwaliteit van beglazing en de soort verwarming ... De vele

praktische tips en adviezen werden verzameld rond **drie grote thema's: energie, water en materialen**.

De bouwadviescheque kadert in de **samenwerkingsovereenkomst 2002-2004** (vroeger milieuconvenant) die de gemeente Destelbergen afsloot met het Vlaams Gewest. Het doel van de samenwerkingsovereenkomst is de ontwikkeling van een duurzaam lokaal beleid. Het milieubeleid vormt hierbij uiteraard het uitgangspunt maar ook andere gemeentelijke beleidsterreinen worden bij de uitvoering van de overeenkomst betrokken: rioleringsbeleid, aankoopbeleid, mobiliteitsbeleid, ... In ruil voor het uitvoeren van een aantal welomschreven taken krijgt de gemeente financiële en inhoudelijke ondersteuning van de Vlaamse overheid.

Voor meer informatie: Gert Deryckere, Duurzaamheidsambtenaar dienst Leefmilieu, Destelbergen, Dendermondesteeweg 430, 9070 Destelbergen, 09 218 92 62, gert.deryckere@destelbergen.be www.destelbergen.be/bouwadvies

Bijlage 3: schrikkanonnen

In nogal wat gemeenten gebruiken landbouwers zogenaamde vogelschrikkanonnen om schade te voorkomen die vogels aan de gewassen en in de fruitteelt veroorzaken. Deze kanonnen produceren met korte of langere tussenpozen knallen om de vogels op die manier te verjagen.

Aangezien in ons dichtbevolkte Vlaanderen de woongebieden meestal niet ver verwijderd zijn van de landbouwgebieden, zijn deze knallen dikwijls oorzaak van heel wat geluidshinder en veroorzaken ze stress, slaapverstoring, concentratieverlies enz. bij de omwonenden. Studenten, zieken, ouders met jonge kinderen, mensen die in ploegen werken, thuisblijvende gepensioneerden: voor hen zijn de maanden mei en juni dikwijls een verschrikking. Het imago van de land- en tuinbouw bij omwonenden en toevallige bezoekers is hierdoor bijzonder groot.

Nogal wat mensen twijfelen ook aan de efficiëntie van deze kanonnen als afschrikkingsmethode op langere termijn: sommige vogelsoorten storen zich immers niet aan de knallen of geraken eraan gewoon. Het blijkt bovendien dat alternatieve (stille) methodes bestaan zoals b.v. vogelschrikballen en -linten, opblaasbare vogelverschrikkers, natuurlijke geur- en kleurstoffen, enz. Een aantal daarvan werden reeds met succes uitgetoet.

- Als **algemeen principe** moet gelden dat vogelschrikkanonnen **verboden** zijn omwille van de geluidshinder die ze veroorzaken. Dit dient te worden verankerd in een gemeentelijk reglement. Slechts in uitzonderlijke gevallen en als er geen evenwaardig alternatief voorhanden is kunnen vergunningen worden toegestaan aan individuele land- en tuinbouwers voor het gebruik van vogelschrikkanonnen, mits voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de burgemeester. Daarbij moet dan minstens aan de volgende bepalingen worden voldaan:
 - a) duidelijke afstandsregels (minstens 300 meter van woningen en 200 meter van de openbare weg);
 - b) een verbod op het gebruik van de kanonnen tussen 21.00 en 08.00 uur;
 - c) de toepassing van de algemene geluidsnormen voorzien in bijlage 2.2.1 van Vlarem II
 - d) maximum 6 knallen per uur;
- Het is absoluut noodzakelijk dat de gemeente actief promotie voert voor alternatieve, milieuvriendelijke afschrikkingsmethodes en eventueel zelf initiatieven ontwikkelt voor aankoop en/of verhuur van de nodige materialen.

Bijlage 4: Fiets naar Kyoto

De campagne zorgde voor een duurzaam effect. Uit de evaluatie blijkt dat 25% van de werknemers effectief vaker heeft gefietst tijdens de campagne en 90% van deze groep is van plan dit ook na de campagne te blijven doen. Fietsen is verslavend. Zo hebben we het graag!

Door de auto thuis te laten komt er minder CO₂ in de atmosfeer. Een gemiddelde auto in Vlaanderen produceert zo'n 200 gram CO₂ per kilometer. Dit betekent dat jullie samen 296 ton CO₂ hebben uitgespaard.

Het is niet bij gebrek aan een auto of rijbewijs dat u de fiets neemt naar het werk. Zo'n 90% van de deelnemers heeft een auto ter beschikking. Uit de evaluatie blijkt dat u vooral om gezondheidsredenen de fiets neemt: 81% van de werknemers gaf dit als voornaamste motief aan. Andere belangrijke motieven zijn: goed voor het leefmilieu (79,5%), graag fietsen (67,8%) en goedkoop (64%). Opvallend is ook dat 48% van de werknemers de fiets kiest om sneller op het werk te geraken.

De meerderheid van de fietsende werknemers gebruikt de fiets ook voor andere verplaatsingen. De fiets is populair om boodschappen te doen (83%), een recreatieve fietstocht te maken (78%) of iemand een bezoekje te brengen (68%). 17% van de werknemers gaf aan dat ze door de campagne hun fiets ook vaker zijn gaan gebruiken voor andere verplaatsingen.

Om nog meer werknemers op de fiets te krijgen zijn blijvende inspanningen nodig. Op uw verlanglijstje staan (in dalende volgorde van belangrijkheid):

- mentaliteit veranderen (o.a. door sensibilisatiecampagnes)
- meer fietsvoorzieningen in de bedrijven (opbergkastjes, douches ...)
- verkeersveiligheid van fietsroutes verbeteren
- meer en betere fietsenstallingen
- verhogen van het comfort van de routes (brede, effen fietspaden e.a.)
- ter beschikking stellen van bedrijfsfietsen
- fietsvergoeding voor werknemers

Volgend jaar wordt de campagne verder uitgebreid. Zo wil men nog meer mensen overtuigen van de voordelen van de fiets en de baten voor het milieu. In 2006 loopt de campagne van de 'Week van de Zachte Weggebruiker' tot de 'Week van Vervoering', namelijk van 11 mei tot 22 september 2006.

Bijlage 5: Actie "duurzame wijk"

In een aantal gemeenten in Nederland (b.v. Delft, Tiel en Veendam) hebben raadsleden het initiatief genomen om hun medeburgers te betrekken bij het indienen van plannen en de besluitvorming over de besteding van middelen die vrij zijn gekomen door de verkoop van aandelen van nutsbedrijven in deze gemeenten. De procedure is in de gemeente Delft inmiddels geheel doorlopen en geëvalueerd.

De gemeenteraad van Delft besloot in het voorjaar van 2000 de inwoners van Delft rechtstreeks te betrekken bij de voorbereiding van plannen en de beslissingen over die projecten voor de bestemming van middelen die waren vrijgekomen door de verkoop van aandelen van het nutsbedrijf.

De bevolking is geraadpleegd in 2 rondes. Tijdens de eerste ronde werden alle inwoners van Delft opgeroepen met voorstellen te komen voor de besteding van de fl 110 mln gulden die beschikbaar kwamen door verkoop van de aandelen. Bijna 300 Delftenaren gingen in op dit verzoek en kwamen met concrete voorstellen naar voren. Een groot aantal voorstellen had betrekking op het verbeteren van het woon- en leefklimaat in de wijken.

Er waren bewust niet al te veel voorwaarden gesteld aan het indienen van de voorstellen. De voornaamste voorwaarden waren:

- de projecten moeten van belang zijn voor (een deel van) de gemeenschap
- de voorstellen moeten betrekking hebben op zaken waarover de gemeente een besluit kan nemen
- bij ieder voorstel dient een kostenraming voorgelegd te worden en een termijn van uitvoering

Bij de beoordeling van de voorstellen heeft de gemeente zich het recht voorbehouden om voorstellen die ingaan tegen recent genomen gemeentelijke besluiten te verwerpen en voorstellen die in vergaande mate overeenkomen met plannen of projecten van gemeentelijke diensten die binnenkort worden uitgevoerd niet mee te nemen in de tweede ronde. Daarnaast zijn in de periode van verwerking van alle voorstellen overlappende voorstellen samengevoegd.

In de tweede ronde zijn 40 projecten voorgelegd aan de bevolking in een folder die huis-aan-huis is verspreid. De inwoners van Delft konden daarbij hun eigen voorkeur aangeven door van deze 40 projecten er 10 aan te kruisen die zij gerealiseerd wensten te zien. Aan de 10 projecten die het hoogste scoorden, is 100% van de gevraagde middelen toegekend, aan de volgende tien voorstellen 50% en aan de daaropvolgende tien voorstellen 25%. De laatste 10% viel buiten de prijzen. Naar verluidt heeft het gemeentebestuur van Delft nog geruime tijd overwogen naast de volksraadpleging met een eigen prioriteitenvoorstel te komen. Deze knoop werd doorgehakt toen de uitslag van de volksraadpleging bekend werd en bleek dat het aantal inwoners dat had meegedaan aan deze raadpleging nog net iets hoger lag dan het opkomstpercentage bij de verkiezingen.

Bij de evaluatie van de Delftse methode is de procedure als geheel zeer positief beoordeeld door de raad en het college. Als voornaamste punt van kritiek kwam naar voren de werkwijze die is gevolgd bij de beoordeling van de voorstellen en het terugbrengen van het totale aantal voorstellen. Dit zou teveel een aangelegenheid zijn geweest van het college en de ambtelijke medewerkers.

In de gemeente Tiel wordt een vergelijkbare procedure gevolgd voor een overigens aanmerkelijk beperkter bedrag (fl 10 mln). Opvallend is dat daar de screening van de voorstellen wordt overgelaten aan een gemengde commissie van 3 raadsleden en 3 respectabelen. Tevens heeft de raad op voorhand uitgesproken dat de uitslag van de volksraadpleging doorslaggevend moet zijn voor het raadsbesluit ter zake, ongeacht de opkomst bij de raadpleging.